

DECIZIE

22 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală și Valentina Clevadî

examinînd recursul declarat de către Rușica Oleg, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Rușica Oleg împotriva Alei Iudin, intervenienți accesorii - executorii judecătorești Chiosa Anatolie și Anati Snejana, banca comercială „Energbank” societate pe acțiuni și întreprinderea mixtă „Microinvest” societate pe acțiuni privind anularea încheierilor de aplicare a sechestrelor asupra bunului imobil,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016, prin care s-a respins cererea de repunere în termen a apelului și s-a restituit cererea de apel,

c o n s t a t ă

La 26 decembrie 2013, Rușica Oleg s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Alei Iudin, intervenienți accesorii - executorii judecătorești Chiosa Anatolie și Anati Snejana.

Prin încheierea protocolară din 25 iunie 2014, BC „Energbank” SA și ÎM „Microinvest” SA au fost atrași în calitate de intervenienți accesorii (f.d. 71).

În motivarea acțiunii s-a indicat că, Iudin Ala conform contractului de ipotecă nr.7828 din 22.12.2009 a primit de la BC „Moldova-Agroindbank” SA un credit în mărime de 298 000 lei, cu termenul de rambursare pînă la 20.11.2012.

În vederea asigurării rambursării creditului primit și achitării dobînzii calculate, conform contractului de ipotecă nr.S09068 „a” din 22.12.2009, Iudin Ala a ipotecat BC „Moldova-Agroindbank” SA apartamentul nr.43 din bd. Grigore Vieru, 16, mun.Chișinău, înregistrat în Registrul bunurilor imobile la OCT Chișinău, cu nr. cadastral 0100419.170.01.043, evaluat la prețul de 510 000 lei.

În legătură cu neonorarea de către Iudin Ala a obligațiilor asumate conform contractului de credit nr.S009068 din 22.12.2009, în anul 2012 BC „Moldova-Agroindbank” SA s-a adresat cu cerere de chemare în judecată privind executarea dreptului de ipotecă și prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 21.03.2013 s-a dispus transmiterea în posesia BC „Moldova-Agroindbank” SA a apartamentului nr.43 din bd. Grigore Vieru, 16, mun.Chișinău, înregistrat în Registrul bunurilor imobile al OCT Chișinău, cu nr. cadastral 0100419.170.01.043, care aparține cu drept de proprietate Alei Iudin, pentru a fi vîndut forțat, cu evacuarea acesteia și a bunurilor din imobilul menționat. Hotărîrea judecătorească nominalizată devenind irevocabilă la 12.08.2013.

Reclamantul a indicat că, documentul executoriu a fost înaintat spre executare executorului judecătorec, care la 18.11.2013 a transmis în posesia BC „Moldova-

Agroindbank” SA bunul ipotecat conform contractului de ipotecă menționat, fapt confirmat prin procesul-verbal de transmitere și evacuare, întocmit la 18.11.2013.

Menționează că, conform contractului de cesiune nr. 344 din 12.12.2013 a preluat drepturile de creditor ipotecar, iar conform actului de predare-primire din 12.12.2013 a primit bunurile imobile conform procesului-verbal de transmitere și evacuare din 18.11.2013, întocmit de către executorul judecătoresc Natalia Doagă.

La fel a menționat că, conform informației din Registrul bunurilor imobile, prin încheierea executorului judecătoresc Anati Snejana nr.083-57/ 2012 din 07.06.2012, cât și încheierea executorului judecătoresc Chiosa Anatolie nr.005-89/13 din 11.04.2013 au fost aplicate sechestre asupra apartamentului nr.43 din bd. Grigore Vieru, 16, mun. Chișinău, înregistrat în Registrul bunurilor imobile la OCT Chișinău, cu nr. cadastral 0100419.170.01.043, care aparține cu drept de proprietate Alei Iudin.

Astfel, avînd calitatea de cesionar, prin cererile din 17.12.2013 a solicitat executorului judecătoresc să ridice sechestrul de pe bunul imobil ipotecat la BC „Moldova-Agroindbank” SA, însă nu au fost satisfăcute.

De asemenea, opinează reclamantul că, în prezent este în imposibilitate de a-și executa dreptul de ipotecă, deoarece în Registrul bunurilor imobile asupra bunului imobil menționat sunt aplicate mai multe sechestre care fac imposibilă comercializarea acestuia.

Conform raportului de evaluare din 06 martie 2009, elaborat de Agenția de Evaluare profesională „Lara”, valoarea de piață a imobilului ipotecat conform contractului de ipotecă nr.S09068„a” din 22 decembrie 2013, constituie suma de 600 000 lei, iar potrivit calculului BC „Moldova-Agroindbank” SA, la situația din 12 decembrie 2013, datoria Alei Iudin față de BC „Moldova-Agroindbank” SA constituie suma de 235 048 lei.

Așadar, deși bunul ipotecat a fost primit în posesia BC „Moldova-Agroindbank” SA la 16 decembrie 2013, pînă în prezent dînsul nu poate să înstrăineze bunul imobil, din motiv că asupra acestuia sunt aplicate sechestre.

Solicită reclamantul, ridicarea sechestrului aplicat prin încheierile executorului judecătoresc Anati Snejana nr.083-57/12 din 07 iunie 2012 și executorului judecătoresc Chiosa Anatolie nr.005-89/13 din 11 aprilie 2013 asupra apartamentului nr.43 din bd. Grigore Vieru, 16, mun. Chișinău, înregistrat în Registrul bunurilor imobile la OCT Chișinău, cu nr. cadastral 0100419.170.01.043, care aparține cu drept de proprietate Alei Iudin, și încasarea de la Iudin Ala a cheltuielilor privind achitarea taxei de stat în sumă de 100 lei.

Prin hotărîrea Judecătorei Rășcani mun. Chișinău din 24 iulie 2015 s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Rușica Oleg împotriva Alei Iudin, intervenienți accesorii - executorii judecătorești Chiosa Anatolie și Anati Snejana, BC „Energbank” SA și ÎM „Microinvest” SA privind anularea încheierilor de aplicare a sechestrului asupra apartamentului nr.43 din bd. Grigore Vieru, 16, mun. Chișinău.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 25 august 2015 Rușica Oleg a contestat-o cu apel, denumind-o repetată (f.d. 132).

În ședința de judecată din 10 martie 2016, Rușica Oleg a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, motivînd că, avocatul său din motive financiare nu a întocmit cererea de apel, el fiind nevoit să o întocmească personal (f.d. 159-160).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016, a fost respinsă cererea de repunere în termenul de declarare a apelului, s-a restituit cererea de apel depusă de către Rușica Oleg și s-a remis lui Rușica Oleg cererea de apel cu toate documentele anexate (f.d. 161-165).

La 18 aprilie 2016, Rușica Oleg a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016 și remiterea pricinii spre examinare în instanța de apel, dat fiindcă soluția instanței privind respingerea cererii de repunere în termen a apelului și restituirea lui s-a bazat pe faptul depunerii apelului la data de 25 august 2015, fără a se ține cont că, la 03 august 2015, prin intermediul cancelariei primei instanțe, a depus cerere, prin care a solicitat întocmirea integrală a hotărârii primei instanțe, expedierea dosarului către Curtea de Apel Chișinău, exprimându-și dezacordul cu hotărârea emisă în pricină. În acest sens, susține recurentul că, forma și denumirea cererii nu contează, importante sunt cerințele invocate, astfel că, cererea depusă urmează a fi apreciată ca apel preventiv.

Ulterior, la 25 august 2015 a depus cerere de apel repetată, în care a făcut trimitere la prima cerere din 03 august 2015, solicitând casarea hotărârii instanței de fond, iar solicitarea de repunere în termen a apelului a înaintat-o la propunerea instanței de apel.

Ținând cont de circumstanțele expuse în recurs, recurentul consideră că, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că, prima cerere de apel a fost depusă în termen.

Mai consideră că, i-a fost încălcat accesul la justiție și dreptul la un reurs efectiv, reglementate de Constituția Republicii Moldova și CEDO.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la data pronunțării ei.

Având în vedere, că la materialele cauzei nu sunt probe referitoare la data expedierii și recepționării copiei de pe încheierea recurată (f.d. 166), însă este dovada că recurentul, la 11 aprilie 2016 a luat cunoștință cu încheierea recurată (f.d.167-verso), recursul se consideră declarat în termen.

Examinând materialele dosarului prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, recursul înaintat de către Rușica Oleg urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare din considerentele ce urmează.

Din materialele cauzei rezultă că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 24 iulie 2016, Rușica Oleg a fost prezent la pronunțarea dispozitivului hotărârii Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 24 iulie 2015 (f.d. 127-128) și a recepționat copia dispozitivului hotărârii, fapt confirmat prin recipisa datată cu 24 iulie 2015, anexată la materialele dosarului (f.d. 130).

La 03 august 2015, în temeiul art. 236 CPC, Rușica Oleg a depus cerere privind eliberarea hotărârii motivate, indicând că o va contesta, totodată, solicitând și remiterea cauzei instanței de apel, considerând că hotărârea primei instanțe este ilegală (f.d.168).

La 25 august 2015, Rușica Oleg a depus cerere de apel repetată, solicitând casarea hotărârii primei instanțe ca neîntemeiată și admiterea acțiunii (f.d. 132).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016, a fost respinsă cererea de repunere în termenul de declarare a apelului, s-a restituit cererea de apel depusă de către Rușica Oleg și i s-a remis cererea de apel cu toate documentele anexate (f.d. 161-165).

Din materialele anexate la recurs urmează că, la 31 martie 2016 Rușica Oleg a făcut cunoștință cu materialele cauzei (f.d. 167), iar la 13 aprilie 2016 s-a adresat Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău cu cerere, prin care a solicitat confirmarea depunerii cererii de apel

împotriva hotărîrii primei instanțe la 03 august 2016, înregistrată sub nr. 41751 și obligarea anexării acesteia la materialele cauzei (f.d. 169).

Potrivit Registrului unic de intrare a corespondenței din cadrul Serviciului de evidență și documentare procesuală, la 03 august 2015 cererea sub nr. 41751 a fost întregită cererea lui Rușica Oleg (f.d. 170).

La fel, prin răspunsul Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău nr. 11011 din 18 aprilie 2016, i-a fost confirmat faptul că, conform Registrului unic de intrare a corespondenței din cadrul Serviciului de evidență și documentare procesuală, la 03 august 2015 de către Rușica Oleg a fost depusă cererea cu nr. 41751 de redactare a hotărîrii și apel preventiv împotriva hotărîrii nr. 2-5916/15 din 24 iulie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Rușica Oleg împotriva Alei Iudin privind ridicarea sechestrului. Totodată, i-a fost comunicat că, cererea menționată a fost transmisă judecătorului, însă din greșeală nu a fost cusută la materialele cauzei, astfel cauza civilă va fi expediată în adresa Curții de Apel Chișinău pentru examinarea chestiunii de repunere în termen a apelului din 03 august 2015 (f.d. 171).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 28 aprilie 2016 a dispus corectarea erorii materiale din încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016, înserată în textul acesteia, prin substituirea în textul deciziei a denumirii „SA „Energbank” cu cea corectă „BC „Energbank” SA”; excluderea din sintagma „intimații Chiosa Anatolie, executorul judecătoresc Anati Snejana, SA „Energbank”, ÎM „Microinvest” SA în ședința de judecată nu s-au prezentat” și s-a indică corect „intimații Chiosa Anatolie, executorul judecătoresc Anati Snejana, ÎM „Microinvest” SA în ședința de judecată nu s-au prezentat”; sintagma „termenul de declarare a apelului a expirat la data de 25.08.2015” cu sintagma corectă „termenul de declarare a apelului a expirat la data de 24.08.2015” (f.d. 183-186).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel prematur a ajuns la concluzia de a restitui cererea de apel, depusă de Rușica Oleg.

În conformitate cu art.166 alin. (6) CPC, cererea de chemare în judecată sau cererea de exercitare a unei căi de atac este valabilă făcută chiar dacă poartă o denumire incorectă.

Conform art. 236 alin. (5) lit. a), b), alin. (8) CPC, instanța de judecată va întocmi hotărîrea integrală dacă participanții la proces, în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, solicită în mod expres acest lucru. Termenul de 30 de zile este un termen de decădere; participanții la proces, în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, depun cerere de apel. Hotărîrea integrală se remite participanților la proces în termen de 5 zile.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

Iar, după cum rezultă din prevederile art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs.

Astfel că, verificînd legalitatea încheierii recurate prin prisma înscrisurilor anexate la dosar, Colegiul atestă incontestabil că, la 03 august 2015, Rușica Oleg a depus la Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău o cerere, prin care și-a exprimat dezacordul cu hotărîrea contestată a primei instanțe, emisă de Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău la 24 iulie 2015, și care prin forma și cuprinsul ei, reprezintă o cerere de apel nemotivată (f.d. 168).

În acest sens, este necesar de remarcat și faptul că, recurentul-apelant nu dispune de cunoștințe speciale în domeniul jurisprudenței în vederea întocmirii corecte, în sensul art. 365 CPC, a cererii de apel.

Mai mult ca atât, recurentul invocă că, la 25 august 2015 a depus prin intermediul cancelariei Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău în mod repetat cerere de apel, solicitând casarea hotărârii primei instanțe din 24 iulie 2015 ca fiind neîntemeiată și admiterea acțiunii înaintate. În respectiva cerere s-a referit și la cererea adresată anterior la 03 august 2015, prin care și-a manifestat dezacordul cu hotărârea din 24 iulie 2015 și a solicitat eliberarea hotărârii motivate, însă pînă la 23 august 2015 nu a primit răspuns (f.d. 132).

Totodată, reține Colegiul că, hotărârea motivată a Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău a fost expediată părților, abia la 24 septembrie 2015 (f.d. 138), adică peste o lună și 21 zile de la depunerea cererii de eliberare a hotărârii, precum și cererii prin care și-a exprimat dezacordul cu hotărârea emisă.

Așadar, la 11 aprilie 2016, făcînd cunoștință cu materialele pricinii a depistat că, lipsește cererea din 03 august 2015, fapt ce la determinat să se adreseze către Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău cu o cerere la 13 aprilie 2016, prin care a solicitat confirmarea depunerii cererii de apel la 03 august 2016, înregistrată sub nr. 41751, împotriva hotărârii primei instanțe și obligarea anexării acesteia la materialele cauzei (f.d. 169).

Prin răspunsul Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău nr. 11011 din 18 aprilie 2016, a fost confirmat faptul că, potrivit Registrului unic de intrare a corespondenței din cadrul Serviciului de evidență și documentare procesuală, la 03 august 2015 de către Rușica Oleg a fost depusă cererea cu nr. 41751 de redactare a hotărârii și apel preventiv împotriva hotărârii nr. 2-5916/15 din 24 iulie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Rușica Oleg împotriva Alei Iudin privind ridicarea sechestrului. Suplimentar, i-a fost comunicat că, cererea menționată a fost transmisă judecătorului, însă din greșeală nu a fost cusută la materialele cauzei, astfel cauza civilă va fi expediată în adresa Curții de Apel Chișinău pentru examinarea chestiunii de repunere în termen a apelului din 03 august 2015 (f.d. 171).

Pornind de la circumstanțele menționate supra, Colegiul conchide asupra necesității admiterii recursului, casării încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016, prin care a fost restituită cererea de apel apelantului, pentru a nu admite încălcarea dreptului la o cale de atac și pentru a evita orice atingere adusă însăși substanței dreptului la un tribunal și cauza urmează a fi restituită la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău la faza de primire a cererii de apel. Colegiul menționează că, dreptul la o cale de atac este consacrat și în Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, într-o jurisprudență constantă Înalta Curte a reiterat că, articolul 6 §1 din Convenție nu garantează dreptul la apel asupra unei hotărâri de primă instanță. Cu toate acestea, atunci cînd dreptul intern prevede un drept la apel, atunci procedura respectivă va fi examinată ca o extensiune a procesului de judecată și, prin urmare, va constitui un drept garantat de articolul 6 din Convenție.

Prin urmare, Colegiul învederează că, instanța de apel urma să elucideze toate circumstanțele invocate de apelant și să clarifice situația, neîngrădind dreptul recurentului-apelant la un proces echitabil, prevăzut de art. 6 alin. (1) CEDO, cu atât mai mult că există cererea din 03 august 2015 din partea apelantului, în care își expune dezacordul cu hotărârea primei instanțe emise în pricină.

Din raționamentele menționate, Colegiul civil, comercial și contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa încheierea

instanței de apel din 10 martie 2016, cu remiterea pricinii la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău de la faza primirii cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Rușica Oleg.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 martie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Rușica Oleg împotriva Alei Iudin, intervenienți accesorii - executorii judecătorești Chiosa Anatolie și Anati Snejana, banca comercială „Energbank” societate pe acțiuni și întreprinderea mixtă „Microinvest” societate pe acțiuni privind anularea încheierilor de aplicare a sechestrului asupra bunului imobil, cu restituirea cauzei în Curtea de Apel Chișinău pentru judecare de la faza primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi